

Ordnat mottagande för barn utan vårdnadshavare från Kirgizistan

Innehåll

1.	English summary.....	3
2.	Inledning	4
2.1	Sammanfattning	4
2.2	Bakgrund	4
2.3	Avgränsning	5
3.	Innehåll.....	6
3.1	Barnrättssystemet i Kirgizistan	6
3.2	Barn på institutioner i Kirgizistan	7
3.2.1	Barnens egna uppfattningar.....	7
3.2.2	Barns bakgrund	8
3.3	Standard på barnhem.....	8
3.3.1	Förhållanden i provinsen Jalalabad.....	9
3.3.1	Förhållandena på barnhem i provinserna Batken, Osh och Issyk Kul.....	10
3.3.3	Besök på Bishkek Centre for Adaptation and Rehabilitation for Minors	11
3.3.4	Specialiserade institutioner	11
3.4	Sammantagen bild av barnhemmen i Kirgizistan	12
3.5	Child Support Center for children victims of abuse and violence (Bishkek).....	12
3.6	Förmyndare	13
3.7	Efterforskning	13
3.8	Det legala ramverket	13
	Källförteckning	17

Om rapporten

Denna rapport är framtagen av Expertenheten vid VO Mottagning. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. Informationen har noggrant granskats, utvärderats och bearbetats under en begränsad tid. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Om en specifik händelse, person eller organisation inte nämns i rapporten innebär inte detta att händelsen inte har ägt rum, eller att personen eller organisationen inte existerar. Informationen i rapporten återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom rapporten göra politiska ställningstaganden.

1. English summary

Staff from the Swedish Migration Board's Expert unit and the Support and Coordination unit carried out a joint mission to Bishkek, Kirgizstan in May 2013. The purpose of the mission was to examine how arrangements and preparations for orderly reception of returning unaccompanied minors are handled by the Kyrgyz authorities. The delegation also focused on obtaining information concerning the living conditions at orphanages receiving minors placed into care by the state. Moreover, questions were raised regarding the organization of family tracing and which stakeholders are involved. Finally, the issue of legal guardianship was examined.

The delegation conducted interviews with both governmental departments as well as representatives from UNICEF who is working with promoting children's rights in Kyrgyzstan. The delegation also visited one child center in Bishkek and one organization who were working with children in vulnerable situations.

Since the ratification of the UN Convention on the Right of the Child in 1994 Kyrgyzstan has incorporated the general principles in their national legislation. So from a legal perspective, most aspects of how children's rights must be followed are set up by the national law. In contrast, the implementation of legislation has to improve, since there is almost no coordination within in the public service, while there is a lack of resources for the local actors to act in accordance with law.

There exists adequate legislation when it comes to the orderly reception by a designated guardian. What happens in cases where children lose their parents, or being abandoned, is that an organization (Family and Child Support Department) enters as temporary legal guardians. When the child then is placed, the custody is transferred to the administration of the current orphanage, whose responsibility is to ensure that the child receives their rights.

Regarding child- or youth centers there are comprehensive legislation that regulates how the centers should be managed and how they should look, However, there are considerable differences between the standard of children's homes, which is explained by where in the country they are in, rather than who are managing them. However, there are orphanages which reach up to the demands of buildings, diet, sanitation, etc.

2. Inledning

2.1 Sammanfattning

Kirgizistan har sedan ratificeringen av FN:s Barnkonvention 1994 inkorporerat de viktigaste artiklarna i sin nationella lagstiftning så rättsligt regleras de flesta aspekter av hur barns rättigheter ska följas i lagstiftningen. Däremot behöver implementeringen av lagstiftningen förbättras, då det finns få samordnande organ inom den offentliga förvaltningen, samtidigt som det saknas resurser för lokala aktörer att kunna verka i enlighet med lagstiftningen.

Vad gäller det ordnade mottagandet i Kirgizistan för ensamkommande barn som ska återvända till landet, står det klart att det finns goda förutsättningar att genomföra familjefterforskningar. Det finns en avdelning inom migrationsmyndigheten som har kapacitet och möjlighet att efterforska familjer över hela landet. Det innebär att familjer i Kirgizistan till ensamkommande barn i många fall bör kunna lokaliserats genom familjefterforskning.

Vad gäller ett ordnat mottagande genom en utsedd förmyndare existerar adekvat lagstiftning. Det som sker i fall där barn förlorar sina föräldrar, eller överges, är att en organisation (Family and Child Support Department) går in tillfälligt som legal vårdnadshavare. När barnet sedan placerats, övergår vårdnaden till administrationen på det aktuella barnhemmet, vars ansvar är att se till så att barnet får sina rättigheter tillgodosedda.

Avseende barn- eller ungdomscenter finns det omfattande lagstiftning som reglerar hur centren ska skötas, och hur de ska se ut, samtidigt som det finns både statliga och privata alternativ. Däremot råder det stora skillnader mellan standarden på barnhemmen, vilket förklaras av var i landet de ligger, snarare än vem det är som driver dem. Det finns dock barnhem som når upp till de krav som ställs av UNICEF gällande byggnader, mathållning, sanitära förhållanden etc.

2.2 Bakgrund

Enligt Migrationsverkets statistik kommer det få asylsökande ensamkommande barn från Kirgizistan till Sverige. Samtidigt finns det ett antal barn i Sverige som ska återvända till landet.

Expertgruppen och Operativa stödenheten från Migrationsverkets verksamhetsområde Mottagning har under perioden 12-14 maj 2014 genomfört en utredningsresa till Bishkek. Syftet var att inhämta information om hur ordnat mottagande för återvändande ensamkommande barn kan arrangeras. Fokus låg

på familjefterforskning och situationen på barn- och ungdomshem, men även barns allmänna situation i landet tas upp.

2.3 Avgränsning

Delegationen genomförde totalt sex besök, intervjuer och samtal med företrädare för myndigheter som arbetar med barn- och identitetsfrågor samt medarbetare vid frivilligorganisationer och FN-organisationer. Rapporten redovisar den information som inhämtats under utredningsresan. En del av företrädarna och medarbetarna har begärt att vara anonyma varför vi har valt att referera till respektive myndighet eller organisation.

3. Innehåll

3.1 Barnrättssystemet i Kirgizistan

Samtliga bestämmelser i Barnkonventionen har sedan ratificeringen 1994 inkorporerats i Kirgizistans nationella lagstiftning utan förbehåll eller undantag. Det har dock inte funnits några särskild strukturer eller några funktioner som har gjort att systemet kring barnrättsfrågor kunnat samordnas. Sporadiska omorganisationer, försök att organisera barnfrågor under olika ministerier och departement, begränsade befogenheter, bristen på lokal infrastruktur och brist på finansiering och personal har därför hindrat landet från att uppnå några egentliga resultat i fråga om skydd av barn menar FN:s barnrättskommitté.¹

I enlighet med rekommendationer från barnrättskommittén upprättades därför mekanismer för att samordna åtgärder som berörde barns rättigheter. Enligt presidentdekretet av den 26 oktober 2009 skapades ”the Child Protection Department”, en samordnande myndighet som lyder under ”the Ministry of Labour, Employment and Migration” (MLEM). Med tanke på att gällande lagstiftning i Kirgizistan inte tillräckligt fördelar och avgränsar ansvar mellan olika myndigheter, arbetar MLEM för att förbättra regeringens organisation kring skydd av barn i syfte att mer systematiskt samordna verksamheten vid de myndigheter som berörs.² Från den 1 april 2010 finns följande struktur inom barnrättsområdet:

1. På nationell nivå hanteras den övergripande samordningen av MLEM. Myndigheten som ansvarar för genomförandet av politiken är ”Child Protection Department”, som lyder under MLEM.
2. Flera olika ministerier och departement (Ministry of Education and Science, Ministry of Health, Ministry of Internal Affairs, State Agency for Social Welfare, MLEM-affiliated State Agency for Vocational Education) prioriterar barnrättsfrågor inom sina respektive kompetensområden och de ser även till att underavdelningarna följer de viktigaste bestämmelserna i lagar och förordningar på olika nivåer; nationell och regional nivå, kommun-, distrikt- och bynivå.
3. På regional nivå ligger ansvaret för sociala frågor, inklusive skydd av barn, på de biträdande cheferna för statliga myndigheter. På distriktsnivå och kommunal nivå, ligger uppgiften att samordna på de regionala myndigheter som också driver avdelningar för Familj och Barnstöd (FCSDs) och som också inrättat Kommissioner för Barnrättsfrågor (CCAS).³

¹ Consideration of reports submitted by States parties under article 44 of the Convention Third and fourth periodic reports of States parties due in 2010 Kyrgyzstan (2010), s. 11

² Consideration of reports submitted by States parties under article 44 of the Convention Third and fourth periodic reports of States parties due in 2010 Kyrgyzstan (2010), s. 13

³ Consideration of reports submitted by States parties under article 44 of the Convention

3.2 Barn på institutioner i Kirgizistan

Ett specifikt område som har varit föremål för utredningar och utvärderingar är systemet för föräldralösa barn, eller för barn vars föräldrar inte kan ta hand om dem. En utredning genomförd av bl.a. Unicef och Utbildnings- och Vetenskapsministeriet mellan 2010 och 2012 visade att det finns 117 institutioner för utsatta barn, 84 statliga och 33 icke statliga. Totalt bodde det 10 908 barn på institutionerna under perioden. Av 24 institutioner som Utbildningsministeriet ansvarar för är 15 avsedda för barn med funktionsnedsättningar såsom hörsel- eller synnedsättning och barn med inlärningssvårigheter. Efter en studie som genomfördes 2001 implementerade Unicef ett program 2002 till 2006 med syfte att omvandla ett antal barnhem till mottagningscenter för familjer. Orsaken var att studien visade att många barn levde på institutioner p.g.a. att familjerna inte kunde ta hand om sina barn då de levde i fattigdom. Därför ansågs det nödvändigt att reformera systemet för att underlätta arbetet med att återförena barn på barnhem med sina familjer, eller att hitta nya familjer. En metod gick ut på att omvandla barnhem till dagcenter (de-institutionalisering).⁴

Den vanligaste anledningen till varför barn placeras på institutioner i Kirgizistan är att de har förlorat en av sina föräldrar, medan den näst vanligaste anledningen är, som nämnts tidigare, att familjen har dåliga materiella förhållanden. En viktig faktor, men som inte framkommer i utredningar eller rapporter, menar Unicef är familjens önskan och vilja att erbjuda barnen en utbildning vilket är möjligt på institutioner.⁵

3.2.1 Barnens egna uppfattningar

I samband med utredningen av förhållanden på institutioner i Kirgizistan genomfördes även intervjuer och enkäter bland de barn som var placerade på barnhemmen. Bl.a. tillfrågades barnen var de bodde innan de kom till barnhemmet. 68 % svarade att de bodde hos en eller hos båda sina föräldrar, men att det hände något i familjen som medförde att de inte kunde bo kvar. 9 % svarade att de inte hade haft någon fast tillvaro, d.v.s. att de var mer eller mindre hemlösa, medan 23 % svarade att de bodde hos en släkting.⁶ När det gäller var barnens trivdes bäst, eller var de hade det bättre, svarade 62 % att de hade det bättre på institutionen, eftersom de fick mat och husrum och några uppgav att de inte blev illa behandlade som var fallet när de bodde hemma.⁷

Third and fourth periodic reports of States parties due in 2010 Kyrgyzstan (2010), s. 11

⁴ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 20-21

⁵ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 28-29

⁶ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 56

⁷ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 57

3.2.2 Barns bakgrund

De flesta barn som bor på institutioner i Kirgizistan är kring 13 år, men det finns även unga vuxna som bor kvar upp till 21 års ålder. 83 procent av barnen är etniska kirgizer, 10 procent är av ryskt ursprung och 3 % är uzbeker. De flesta barn som bor på institutioner (58 %) besöker sina familjer under helger, på lov och under högtider, medan 42 % bor permanent på boendena. Antalet barn per år som placeras ligger kring 1250, medan antalet som återförenas med sina föräldrar/familjer ligger på ca 300 per år. Den vanligaste orsaken till att ett barn lämnar en institution är ålder (d.v.s. att barnet blir vuxen), medan den minst vanliga orsaken är adoption.⁸ 13,5 % av de barn som placeras bär på sjukdomar, men enligt utredningen är det en låg siffra vilket indikerar att vården på institutionerna inte fungerar tillfredsställande. Oupptäckta sjukdomar leder ofta till kronisk ohälsa bland barnen.⁹

3.3 Standard på barnhem

Utredningen som genomfördes av Unicef och Utbildnings- och Vetenskapsministeriet mellan 2010 och 2012 visade att följande institutioner hade tillfredsställande standard på sina byggnader:

1. Svetlyi Put Charitable Foundation, Chuy province (Privat)
2. Altyn Uy House of Mercy, Novopokrovka village, Issyk Ata district, Chuy province (Privat)
3. Meerim-mentor Family-Type home, Chuy province (Statlig)
4. Kara Balta Children´s Home, Chuy province (Privat)
5. Umut uyu Family-Type home, Karakol town, Issyk Kul province (Statlig)

Följande institutioner ansågs vara de värsta, där byggnaderna utgjorde fara för barnens liv och hälsa:

1. J. Bokonbaev Children´s Home 1, Oktyabr, Jalalabad province (Statlig)
2. Bazarkorgon Sanatorium-Type Children´s Rehabilitation Center, Jalalabad province (Statlig)
3. Detskiy Kovcheg Charitable Foundation, Novopokrovka village, Issyk Ata district, Chuy Province (Privat)
4. Chaldbyar Boarding School, Talas province (Statlig)¹⁰

Generellt är det liten tillgång till basala funktioner som badkar, duschar och tvättrum, 70 % av alla institutioner saknar badrum, och 47 % har inga duschmöjligheter. Genomgången av institutionernas standard visar på stora

⁸ Analysis of the situation of children´s residential institutions in the Kyrgys Republic. s. 31

⁹ Analysis of the situation of children´s residential institutions in the Kyrgys Republic. s. 29

¹⁰ Analysis of the situation of children´s residential institutions in the Kyrgys Republic. s.

variationer gällande infrastrukturer och i de miljöer där barnen vistas, vilket förklaras av dels vilken provins institutionen är belägen i och dels om det är ett privat eller ett statligt barnhem.¹¹

3.3.1 Förhållanden i provinsen Jalalabad

Enligt utredningen är de externa förhållandena (byggnader) på institutionerna i provinsen Jalalabad tillfredsställande. Dock har nästa alla stora problem med de sanitära förhållandena. På alla institutionerna utom en var förhållandena på toaletterna extremt dålig; alla fanns utomhus, byggda i trä (stor fara för att toaletter ”kollapsade”) utan inre dörrar eller avskiljare, avsaknad av lås på insidan, ingen åtskillnad på flick- eller pojkoalett samt avsaknad av upplysning. Det fanns även andra stora och allvarliga brister vad gäller de sanitära förhållandena på institutionerna. Alla saknade dusch (förutom ett barnhem), och där det fanns tvätt/badrum saknades hygienartiklar. I ett fall fanns det ett badrum som barnen inte hade tillgång till.¹²

Gällande sovrummen var dessa i bättre skick, även om det i några fall fanns brister såsom för många sängar i rummet/salen (upp till 20 sängar) kombinerat med dålig ventilation. Det ledde till svårigheter att hålla lokalerna och möbler/kläder rena från insekter och parasiter, vilket i sin tur ledde till ökade infektionsrisker. I de flesta institutionerna var sängkläderna utnötta, och skulle behöva bytas ut, de luktade dessutom illa.¹³

En utredare av barnhemmet Jalalabad Children´s Psychoneurological Boarding School skriver följande i sina anteckningar:

There is a strong unpleasant smell in the premises. Twenty eight children sit on the floor in a room of about 12 square meters, which is not ventilated. There is a lounge with a sofa and chairs, but the children are not allowed in there: when the children were invited to sit on them, you got the feeling they were doing this for the first time. The residents (especially the boys) appeared scared. [...] The children´s bedclothes are not labeled and are dirty [...] The children are not clothed suitably for the season or for their size: clothes are very old, dirty, faded, and not fit for use. Not all children have slippers and underwear. It is doubtful that the children receive treatment. There are lots of expensive medicines at the medical point, but they are all packed in boxes and one gets the feeling that they are not used as intended. Cases have been revealed of children kept in solitary confinement- a child blue with cold

¹¹ Analysis of the situation of children´s residential institutions in the Kyrgys Republic. s. 35

¹² Analysis of the situation of children´s residential institutions in the Kyrgys Republic. s. 36

¹³ Analysis of the situation of children´s residential institutions in the Kyrgys Republic. s. 37

*left in a room without furniture or heating, wearing just an over-shirt. The children are very thin, with sores, scars and shaved heads: their physical characteristics do not match their ages.*¹⁴

Det finns endast ett barnhem i provinsen Jalalabad som når upp till kravet att barnen ska kunna sköta sin personliga hygien; Maily Suu Town Boarding school for Homeless children. Dock saknar institutionerna möjligheter för barnen att kunna bedriva fritidsaktiviteter såsom bibliotek, lekplatser eller gym. I vissa fall finns det t.ex. leksaker, men barnen har inte tillgång till dem. Det som fungerade bäst på barnhemmen i regionen var mathushållningen, som bedömdes vara tillfredsställande.¹⁵

3.3.1 Förhållandena på barnhem i provinserna Batken, Osh och Issyk Kul

I provinsen Batken, där utredningen omfattade tre institutioner, var bedömningen att situationen för barnen var tillfredsställande när det gällde tillgång till kläder och mat. På institutionen Uch Korgon Children's home, som är statlig, uppges att barnhemmet förser barnen rikligt med mat samtidigt som organiseringen fungerar väl.¹⁶

I provinsen Osh, där utredarna besökte sex institutioner, nådde inga barnhem upp till de som krav som ställs på sanitet, hygien, tillgång till fritidsaktiviteter eller byggnadernas underhåll/säkerhet. Provinsens barnhem har stora problem gällande tillgång till vatten och el. Institutionerna i provinsen Issyk Kul hade generellt en bättre standard som mötte kraven vad gäller sanitet, hygien, mathushållning och tillgång till kläder för barnen:

*Resident's clothes and shoes were evaluated as good. Children, in general, wear clothes and shoes for the season. The children look well turned out. The physical characteristics and the looks of the children were rated highly by the commission as were, generally in the province, the behavior of the children, their physical characteristics, their health, and the leisure conditions. The conditions of the bedrooms and the hygiene conditions were evaluated as good.*¹⁷

I Bishkek bedömdes alla institutioner ha godtagbar standard och inget barnhem fick underkänt på något område. Migrationsverket besökte också Bishkek Centre for Adaptation and Rehabilitation for Minors.

---

¹⁴ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 37

¹⁵ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 38

¹⁶ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 40

¹⁷ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 43

3.3.3 Besök på Bishkek Centre for Adaptation and Rehabilitation for Minors¹⁸

Vid en rundvandring på barnhemmet visades delegationen olika avdelningar såsom gemensamma utrymmen, sovsalar, och sovrum, kök och matsal, undervisningssal och utrymmen för utomhusaktiviteter (fotbollsplan och lekplats). Även om vissa delar av barnhemmet präglades av förslitning (t.ex. stora hål i golvens plastmattor), var de fysiska förhållandena tillsynes av god kvalitet sett till normen för kirgizisk standard.

På det aktuella barnhemmet fanns det barn i alla åldrar, upp till 18 år, och barnen hade separata utrymmen som var indelade i ålderkategorier. De minsta barnen sov i stora salar med mellan 12 och 20 sängar, medan de äldsta barnen sov i mindre rum med färre sängar (dock hade de inga egna rum). Barnhemmet kommer inom kort öppna en ny avdelning, som är nybyggd, och som har en mycket hög standard jämfört med övriga barnhemmet. Där finns det ett nytt kök och matsal och rummen liknar mer ett korridorsboende med fler små rum som delas av två individer. Rummen har dessutom egna dusch- och toalettutrymmen, varför barnen har större möjlighet att kunna ha ett privatliv.

Det var svårt att bilda sig en uppfattning om barnhemmets personal vad gäller utbildningsbakgrund, men enligt flera källor, bl.a. Unicef, är det en brist att personalen inte behöver någon egentlig utbildning för att jobba med barn, och är de intresserade av att jobba med barn, kommer de även få titeln ”socialarbetare”. De barnen som placeras på barnhem följs noga genom att det upprättas dossier, där allt dokumenteras och sparas såsom id-handlingar och samtal med personal.

3.3.4 Specialiserade institutioner

I Kirgizistan finns det institutioner som är specialiserade för att kunna ta hand om barn med olika former av funktionsnedsättningar såsom inlärningssvårigheter, syn- eller hörselnedsättning samt talsvårigheter. Anvisningen av barn till dessa specialiserade institutioner grundar sig i ”*the Standard Regulation on specialized educational institutions for children with impeded mental or physical development, as confirmed by Government regulation 555 of 21 December 1995*”¹⁹.

På de specialiserade institutionerna finns det i snitt en personal på tre barn (exklusive personal som jobbar med underhåll). Dock har de flesta i personalen ingen utbildning i att jobba med barn med

---

¹⁸ Besök på barnhem 2014-05-13

¹⁹ Analysis of the situation of children’s residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 61

funktionsnedsättningar. Därför finns det ett akut behov av utbildning och metodologisk utveckling på de specialiserade institutionerna.²⁰

Några av de specialiserade institutionerna erbjuder fler tjänster än de andra institutionerna. Bl.a. arrangeras sommarläger och det finns särskilda klasser för att utveckla barnens olika talanger i musik, dans och sport etc. Vidare får barnen på många av institutionerna datautbildning och på en institution (Osh Specialised Boarding School for Blind and Visually Impaired Children) erbjuds barnen att studera engelska, fotokunskap och att delta i tävlingar i humor.²¹

3.4 Sammantagen bild av barnhemmen i Kirgizistan

Sammantaget råder stora skillnader mellan olika institutioner beroende på vilken provins de ligger i. De sämsta förhållandena finns på barnhem i provinserna Jalalabad, Osh, Batken och Naryn. De bästa förhållandena kan hittas i provinserna Chuy, Bishkek och Issyk kul. Dock är antalet institutioner som bedömts ha klart undermåliga förhållande och infrastruktur ganska högt sett över hela Kirgizistan. Det finns dock ingen koppling mellan infrastruktur och omsorgsförhållanden å den ena sidan, och ägarskap å den andra sidan.²²

3.5 Child Support Center for children victims of abuse and violence (Bishkek)

Delegationen besökte även en organisation som inte driver egna barnhem, men som jobbar med barn som på något sätt utsatts för våld, eller som befinner sig i andra svåra situationer. Barnen kommer till organisationen via olika kanaler, men väl där genomgår barnen bl.a. utredningar av utbildad psykolog, samtidigt som familjen får stöttning i föräldrarollen. Det övergripande målet är att barnen ska kunna leva med sina föräldrar och sin familj, i fall där familjen uppger att det är svårt att få det att fungera. Organisationen har egna lokaler som hyser administration, utredningsrum, lekrum och ett specialbyggt rum där barn som har varit med om svåra upplevelser kan få vistas. Rummet kan mörkläggas för att förstärka olika ljuseffekter vilket uppges ha en lugnande effekt på barn med trauman.

Genom organisationen har 181 barn som utsatts för övergrepp fått juridisk och psykologisk hjälp. Vidare har 726 föräldrar fått handledning i syfte att förebygga familjesplitringar, och 15 barn har kunnat återförenas med sina

---

²⁰ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 62

²¹ Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 69

²² Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgyz Republic. s. 47

familjer samtidigt som 416 barn kunde förhindras från att separeras från sina familjer.²³

3.6 Förmyndare

Enligt artikel 17 i den Kirgiziska Lagen om Barn ansvarar Family and Child Support Department (FCSD) för att välja ut en lämplig placering till barn som inte har föräldrar, eller vars föräldrar lämnat dem. Vidare ansvarar de för att välja ut bl.a. förmyndare, adoptivföräldrar och fosterfamiljer. Artikel 128 i den Kirgiziska Lagen om Familj anger att ett barn som har förlorat sina föräldrar ska föras över till annan familj, och ställas under vårdnad och omsorg genom 1) adoption, 2) förmyndare eller 3) fosterfamilj. Om detta inte kan genomföras återstår att placera barnet på en mottagningsenhet/institution för barn utan föräldrar. I bedömningen om var barnet ska placeras tas hänsyn till barnets etnicitet, religion, kulturella tillhörighet, modersmål, möjlighet till kontinuitet i uppfostran och utbildning. Fram tills att barn utan föräldrar placeras i en familj eller på en institution går FCSD in som tillfällig vårdnadshavare. När barnet sedan placerats på en institution är det administrationen på institutionen som bevakar att barnets rättigheter tillgodoses. FCSD är oberoende av lokala sociala omsorgsenheter, de återfinns över hela landet även om de har svårt att nå ut till alla byar p.g.a. begränsade personalresurser.²⁴

3.7 Efterforskning

Efterforskning av föräldrar/familj i Kirgizistan kan genomföras på olika sätt, men vid besök på MLEM (avdelningen för Migration) framkom att det bästa, och mest effektiva sättet, är att gå direkt via aktuell avdelning. De täcker dels hela landet, och har tillgång till viktiga delar av administrationen såsom folkbokföringen. Det viktiga är att få med uppgifter om familj (mamma, pappa, syskon), nuvarande och tidigare adresser ned till gatu- eller bynivå och i vilka skolor barnet har gått. Efterforskningar sköts från fall till fall, och all korrespondens med kirgiziska myndigheter sköts av Verksamhetsområde Mottagnings Operativa stödenhet.²⁵

3.8 Det legala ramverket²⁶

De följande lagarna är de huvudsakliga som reglerar barns rättigheter (engelska):

- Constitution of the Kyrgyz Republic dated January 15, 2007;
- Code on Children of the Kyrgyz Republic dated August 7, 2007, #151;

---

²³ Besök på Center 2014-05-13

²⁴ Assessment of Child Protection System in Kyrgyzstan (2009) s. 10-12

²⁵ Besök på MLEM, avdelning för Migration 2014-05-12

²⁶ Assessment of Child Protection System in Kyrgyzstan (2009)

- Family Code of the Kyrgyz Republic dated August 30, 2003, #201;
- Civil Code of the Kyrgyz Republic, Part 1 dated May 8, 1996, #15;
- Law of the Kyrgyz Republic on Local Self-Governance and Local State Administration dated May 29, 2008, #99;
- Decree of the President of the Kyrgyz Republic on Child Protection and Support dated August 30, 2007, #390;

Det sociala skydds nätet, inklusive skydd för barn, regleras i följande lagar (engelska):

- KR Law on Fundamentals of Social Servicing of Population in the Kyrgyz Republic dated December 19, 2001, #111;
- KR Law on State Minimum Social Standards dated August 7, 2006, #149;
- KR Law on State Benefits in the Kyrgyz Republic dated March 5, 1998, #15;
- KR Law on Rights and Guarantees of People with Disabilities dated April 3, 2008, #38;
- KR Law on Social and Legal Protection from Domestic Violence dated March 25, 2003, #62;
- Decree of the KR President on Measures for Additional Social Support of Citizens of the Kyrgyz Republic dated December 3, 2007, #527;
- Regulations on the Ministry of Labor and Social Development of the Kyrgyz Republic approved by the Government Resolution #118 dated April 12, 2007;
- KR Government Resolution on Provision of Social Benefits dated August 23, 2006, #605;
- KR Government Resolution on Opening of a Special Bank Account for Full Orphan Children dated February 21, 2004, #84;
- List of medical indications granting the entitlement to monthly allowances for children with disabilities until they reach 18 years of age approved by the KR Government Resolution dated December 31, 2002, #915.

Barns rätt till utbildning regleras av följande lagar (engelska):

- KR Law on Education dated April 30, 2003, #92;
- Major Areas of the Program "Access to Education" (Jetkinchek) approved by Decree of the KR President dated February 11, 1999, #41.

Barns rätt till hälso- och sjukvård regleras i följande lagar:

- KR Law on Public Health Care in the Kyrgyz Republic dated January 9, 2005, #6;
- KR Law on Medical Insurance of Citizens of the Kyrgyz Republic dated October 18, 1999, #112.

Regleringar gällande statliga myndigheters verksamhet inom området (engelska):

- Regulations on State Agency for Physical Culture, Sport, Youth and Child Protection approved by the KR Government Resolution dated April 20, 2007, #139;
- Regulations on Establishment of the Child Protection Department under State Agency for Physical Culture, Sport, Youth and Child Protection under the Government of the Kyrgyz Republic dated May 15, 2007, #141-0;
- KR Government Resolution #285 dated June 10, 2008 on Establishment of Departments of Family and Child Support and Commissions on Children's Issues at District State Administrations and Executive Bodies of Local Self-Governance;
- Standard Provisions on Departments of Family and Child Support (KR Government Resolution dated June 10, 2008, #285);
- Standard Provisions on Commissions on Children's Issues (KR Government Resolution dated June 10, 2008, #285).

Regleringar för hur barn utan familjens vård och omsorg placeras:

- Regulations on Rules of Handover of Children Left without Parental Custody for Adoption by Citizens of the Kyrgyz Republic and Foreign Citizens (approved by KR Government Resolution dated February 22, 2006, #121);
- Regulations on Family Orphanages (Foster Families) (approved by KR Government Resolution dated March 30, 1998, #150);
- Regulations on State Orphanage under the Ministry of Education, Science and Culture of the Kyrgyz Republic (approved by order of the Ministry of Education, Science and Culture of the Kyrgyz Republic dated April 3, 1998, #168/1);
- Standard Provisions on Orphanage (approved by order of the Ministry of Health dated June 1, 2004, #259);
- Regulations on Special General Education Boarding School for Hearing Impaired Children (approved by order of the Ministry of Education, Science and Culture of the Kyrgyz Republic dated March 10, 1998, #107/1);
- Standard Provisions on Special Education Institutions for Children and Teenagers with Mental and Physical Disabilities

(approved by KR Government Resolution dated December 21, 1995, #555).

Alternativa placeringar av barn tas upp av följande regleringar:

- Temporary Provision on Belovodskoe Orphanage - Foster Family Center (on organizing family arrangements for children left without parental custody) approved by KR Government Resolution dated March 22, 2005, #142);
- Order of the Ministry of Health #259 dated June 1, 2004, on Organization of Treatment and Preventive Work and Medico-Social Services at Infant Children Orphanages;
- General Provision on Family Resource Centers (FRC) approved by Order of the Ministry of Health dated June 1, 2004, #259.

Källförteckning

Elektroniska källor

Assessment of Child Protection System in Kyrkyzstan (2009)

Consideration of reports submitted by States parties under article 44 of the Convention Third and fourth periodic reports of States parties due in 2010 Kyrgyzstan (2010)

Tryckta källor

Analysis of the situation of children's residential institutions in the Kyrgys Republic

Muntliga källor

Besök på MLEM, avdelning för Migration 2014-05-12

Besök på Center 2014-05-13

Besök på barnhem 2014-05-13